

— Διότι αἱ ἐπιστολαὶ αὗται, δὲν ἦσαν τόσοι συχναὶ καὶ ἀμφιβάλλω ἂν ὑπάρχῃ ἐξ αὐτῶν οὔτε ἓν φύλλον.

— Ὡστε λοιπὸν τὰς κατεστρέψατε.

— Δηλαδή, ὄχι, ὅτι τὸ ἔκαμα ἐπίτηδες, οὐδεμίαν εἶχον ἀφορμὴν νὰ τὰς κακαστρέψω· ἀλλὰ δὲν ἔχω τὴν συνήθειαν νὰ κρατῶ οἰασθήποτε ἐπιστολάς, ἐκτὸς τῶν ἀφορῶν ὑποθέσεις ἐμπορικὰς, ἄλλως θὰ ἤμην ἡναγκασμένος νὰ ἔχω ὁλόκληρον ἀρχεῖον διὰ παρομοίαν, ἀσήμαντον ἀλληλογραφίαν.

— Τώρα, κυρία, ἡ ἔρευνα ἐτελείωσε, καὶ, συγγνώμην, ὀφείλω νὰ σὰς ἀπομακρύνω, ἀπετάθη ὁ Βαντρὶκ πρὸς τὴν Λιουδμήλαν. Κατὰ τὰς στιγμὰς ταύτας, δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ βλέπετε τὸν σύζυγόν σας ἄλλως ἢ ἐπὶ παρουσίᾳ μου.

Οὐδὲ λέξιν εἰπούσα ἡ Λιουδμήλα, μετὰ ὑπερηφάνου ἡρεμίας, συνοδευομένη ὑπὸ χωροφύλακος, εἰσῆλθεν εἰς τὰ δωματία της.

[Ἔπεται συνέχεια].

ΑΓΛΩ. Γ. ΚΟΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

Εἰς τὸ πρῶτον :

Ο ΚΥΡ-ΘΑΝΑΣΗΣ

Διήγημα

ΙΩΑΝΝΟΥ ΖΕΡΒΟΥ

SABIE ΔΕ MONTEPEN

Η ΕΚΔΙΚΗΣΙΣ ΤΟΥ ΔΑΣΟΦΥΛΑΚΟΣ

[Συνέχεια]

Ἡ Ἰωάννα ἐξηκολούθησε :

— Δὲν μοῦ πιστεύετε ... τὸ βλέπω ... καὶ ὁμῶς πρέπει νὰ μοῦ πιστεύετε . . . Κύριε Λουκιανέ Βιλλεδιού, αὐτὴν τὴν ὁποίαν ἐνυμφεύθητε προχθές, εἶναι ἡ θυγάτηρ τοῦ ὑποκόμητος Ἀρμάνδου Βιλλεδιού, τοῦ πατρός σας, τοῦ ἐραστοῦ τῆς κομῆσεως Μαργαρίτας. Ὁ πατήρ σας δὲν ἀπέθανεν, ὡς πιστεύετε, πνιγὴς τυχαίως εἰς τὸν Λεῖγνρα ... Ἐδολοφονήθη τὴν νύκτα τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1820, ὑπὸ τοῦ κόμητος Δεβεζαί, ὁ ὅποιος τὸν κατέλαβε τὰς 2 μετὰ τὸ μεσονύκτιον εἰς τὸν κοιτῶνα τῆς κομῆσεως . . . Αὐτὸ ἤθελα νὰ σὰς εἰπῶ, κύριε . . . αὐτὸ ἤθελα νὰ σὰς ἀποδείξω . . . ἀλλὰ δὲν ἤλθετε . . . καὶ τώρα εἶναι πολὺ ἀργά ! . . .

Ὁ Λουκιανὸς εἶχε τὴν ὄψιν πτώματος . . . καὶ ὁμῶς προσεπάθησε ν' ἀπαντήσῃ καγγάζων, καὶ ἐψιθύρισεν :

— Εἶναι ἀθλία ἡ κομφιδία αὐτὴ τὴν ὁποίαν παίζετε, δεσποινίς.

— Ἀ !, ἀπήντησεν ἡ Ἰωάννα, δὲν μὲ πιστεύετε ; . . . ἔχετε δίκαιον ! Δὲν σὰς ἀπέδειξα τίποτε ἀκόμη . . . καὶ μὲ ἐκ-

λαμβάνετε ἢ ὡς τρελλὴν ἢ ὡς ψεύστριαν . . . Λοιπὸν λάβετε, κύριε, ἀναγνώσατε, καὶ πιστεύσατε.

Καὶ ἐξαγαγούσα τὰς ἐπιστολάς τῆς κομῆσεως, ἔτεινεν αὐτάς εἰς τὸν Λουκιανόν, ὅστις τὰς ἔλαβε, τρεμούσῃ χειρὶ, καὶ διέτρεξεν αὐτάς ἔντρομος. Καθ' ὅσον δ' ἀνεγίνωσκε, τὸ πρόσωπόν του καθίστατο πελιδνὸν καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του διεστέλλοντο ὑπερμέτρως.

— Λοιπὸν, κύριε. — ἡρώτησεν ἡ ἀμειλικτος Ἰωάννα — ἀμφισβόλλετε ἀκόμη ;

— Καὶ ἰσχυρίζεσθε, — ἐφέλλιεν ὁ Λουκιανὸς διὰ φωνῆς πνιγομένης — ὅτι ὁ κύριος Δεβεζαί ἐγίνωσκε τὸν ἔνοχον ἔρωτα, τοῦ ὁποίου αἱ ἐπιστολαὶ αὗται εἶναι ἡ ἀπόδειξις ;

— Ἄν δὲν τὸν ἐγνώριζε, διατί ἐδολοφόνησε τὸν πατέρα σας ;

— Ἐδολοφόνησε ;

— Ναί, κύριε, ἐδολοφόνησε . . . καὶ μετ' οὐ πολὺ θὰ ἔχετε τὴν ἀπόδειξιν . . . ἀλλὰ πολλῶ φοβερώτεραν . . .

Ὁ ὑποκόμης ἔμεινεν ἐπὶ τινὰ δευτερόλεπτα ἀναυδος, ἀλλὰ δὲν ἐβράδυνε νὰ συνέλθῃ.

— Ὅχι ! — ἀνέκραξεν — Ὅχι ! . . . Εἶναι ἀδύνατον ! . . . Ὅσον καὶ ἂν βλέπουν οἱ ὀφθαλμοὶ μου, δὲν εἰμυρῶ νὰ πιστεύσω . . . Ποτέ ὁ κόμης Δεβεζαί δὲν θὰ ἔπραττεν αὐτὸ τὸ ἔγκλημα νὰ νυμφεύσῃ δύο ἀδελφούς ! . . . Ἀς ὑπάγωμεν, Μαγδαληνή, εἰς τὸν πατέρα σας, . . . ἄς ὑπάγωμεν νὰ εἰπῶμεν εἰς αὐτὸν ὅλα αὐτά . . . αὐτὸς θὰ μὰς ἐξηγήσῃ τὸ φοβερὸν αὐτὸ μυστήριον !

Καὶ ὁ ὑποκόμης, ταῦτα εἰπὼν, ἔλαβεν ἀπὸ τῆς ψυχρᾶς χειρὸς τὴν σύζυγόν του καὶ ἔσυρεν αὐτὴν πρὸς τὸν πύργον.

— Πηγαίνετε ! — ἐψιθύρισεν ἡ Ἰωάννα. Νέα συμφορὰ σὰς περιμένει.

Καὶ ἠκολούθησεν αὐτοὺς μακρόθεν.

Ὁ Λουκιανὸς καὶ ἡ Μαγδαληνή, ὅτε ἔφθασαν εἰς τὴν μεγάλην αὐλὴν τοῦ πύργου ἔμειναν ὡς κεραυνόπληκτοι.

Ἀμαξὰ ταχυδρομικὴ ἐστάθμευε παρὰ τὴν κλίμακα. Οἱ ὑπηρεταὶ ἔντρομοι ἦσαν συνηγμένοι εἰς τὴν εἴσοδον τῶν μαγειρείων. Δύο ἐπιποιοὶ χωροφύλακες, τὸ πυροβόλον ἔχοντες ἐπ' ὤμου, ἦσαν ἐν τῇ αὐλῇ, ἐνῶ ἄλλοι ἐστάθμευσαν φρουροῦντες παρὰ τὰς ἐξόδους.

— Θεέ μου ! ἀνέκραξεν ἡ Μαγδαληνή, τί συμβαίνει ; . . . φοβοῦμαι.

Ὁ Λουκιανὸς δὲν ἀπήντησεν, ἀλλὰ στηρίζων τὴν κλονιζομένην σύζυγόν του ἀνῆλθε τὴν κλίμακα.

Χωροφύλαξ ἐφρούρει παρὰ τὴν θύραν τοῦ προδόμου.

Ὁ Λουκιανὸς ἠθέλησε νὰ εἰσέλθῃ.

— Δὲν ἐμβαίνουν — εἶπεν ὁ χωροφύλαξ, φράξας αὐτῷ τὴν εἴσοδον.

— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε — ἀπήντησεν ὁ νέος, οὐ ἡ φωνὴ ἔτρεμεν — εἰμαι ὁ ὑποκόμης Βιλλεδιού, ὁ γαμβρὸς τοῦ κόμητος Δεβεζαί . . . ἐγὼ δὲ καὶ ἡ σύζυγός μου ἔχομεν ἀνάγκην νὰ εἰσέλθωμεν.

— Ἀπαγορεύεται . . .

— Ἀλλὰ . . .

— Αὐτὴ εἶναι ἡ διαταγή . . . ὁμιλήσατε μὲ τὸν ἐνωμοτάρχην.

— Ποῦ εἶναι ;

— Εἰς τὴν αὐλὴν, πλησίον εἰς τὴν ἀμαξάν.

Ὁ Λουκιανὸς κατῆλθεν αὐθις τὴν κλίμακα, φέρων σχεδὸν εἰς τὰς ἀγκάλας του τὴν Μαγδαληνήν, καὶ πλησιάζας εἰς τὸν ἐνωμοτάρχην εἶπε :

— Κύριε, σὰς παρακαλῶ, ἐπιτρέψατε νὰ εἰσέλθωμεν ἐγὼ καὶ ἡ σύζυγός μου εἰς τὸν πύργον.

— Ἀπαγορεύεται — εἶπε ξηρῶς ὁ ἐνωμοτάρχης.

— Διατί ;

— Διαταγὴ τοῦ εἰσαγγελέως.

— Ἀλλὰ τί σημαίνει ἡ διαταγὴ αὕτη ;

— Ἐρωτήσατε ἐκεῖνον ὅπου τὴν ἔδωκε.

— Κύριε, μοὶ ὁμιλεῖτε μὲ τρόπον . . .

— Ὅμιλῶ καθὼς μοῦ ἀρέσει . . . Μακρὰ ! . . .

Οὐδεὶς δύναται νὰ παλαίσῃ κατὰ τῆς ἀδρανούς ἐκείνης δυνάμεως, ἥτις καλεῖται χωροφύλαξ.

Οἱ δύο νέοι ἀπεμακρύνθησαν. Ἡ Μαγδαληνὴ ἠσθάνετο τὰς δυνάμεις αὐτῆς ἐκλειπούσας. Ὁ Λουκιανὸς, λαβὼν αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας του, τὴν ἔφερεν εἰς τὸ ἄλσος καὶ τὴν ἀπέθεσεν ἐπὶ τῆς πόας. Ἐβλεπε τὰ συμβαίνοντα, ἐπιβεβαιούντα τοὺς φοβεροὺς λόγους τῆς Ἰωάννας Καλλιουέ, καὶ ἐσκέπτετο :

— Ἐνυμφεύθη πρᾶγματι τὴν ἀδελφὴν μου ; Ἡ σύζυγός μου εἶναι θυγάτηρ τοῦ δολοφονήσαντος τὸν πατέρα μου ;

Καὶ οὐδεμίαν καθησυχαστικὴν ἀπάντησιν ἠδύνατο νὰ δοθῇ εἰς τὰς φρικώδεις ταύτας ἐρωτήσεις.

ΔΗ'

Ο Εἰσαγγελεύς

Ἐνῶ συνέβαινεν ἐν τῷ ἄλσει ἡ μεταξὺ Λουκιανοῦ, Μαγδαληνῆς καὶ Ἰωάννας σκηνή, ἣν ἀφηγήθημεν, τρεῖς ἀνθρωποὶ κατελθόντες τῆς ἀμάξης εἰσῆλθον εἰς τὸν πύργον τοῦ Βεζαί.

Οὗτοι ἦσαν ὁ εἰσαγγελεύς, ὁ ἀνακριτὴς καὶ εἰς γραμματεὺς.

Ὁ εἰσαγγελεύς, εὐνοούμενος τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργοῦ, οὐ εἶχε νυμφευθῇ τὴν ἐξαδέλφην, ἐκαλεῖτο Πέσσε-λιέρ. Νοήμων καὶ εὐπαίδευτος, ἦτο ἀβρότατος περὶ τοὺς τρόπους. Ὡς ἐκ τούτου, ἀπέναντι καταγγελίας τόσον κεραυνόβολου, προσβαλοῦσης αἰφνιδίως ἀνδρὰ μεγίστης ἀπολαύοντα ὑπολήψεως καὶ χρηστότατον θεωρούμενον, ἐνόμισεν ὅτι ὤφειλε νὰ μεταβῇ ὁ ἴδιος, ἀντὶ νὰ ἐκδώσῃ ἔνταλμα συλλήψεως.

Ὁ ἀνακριτὴς ὁμοίῳ πρὸς πάντας σχεδὸν τοὺς ἀνακριτὰς τῆς ὑψηλίου. Ἦτο εὐφυής, ἀλλ' ἠρέσκετο εἰς τοὺς σκοτίους ἐλιγμούς, δι' ὧν ἐνόμιζεν ὅτι ἠδύνατο μόνον ν' ἀνακαλύπτῃ τὴν ἀλήθειαν. Δι' αὐτὸν ἕκαστος κατηγορούμενος ἦτο καὶ ἔνοχος. Τὰ μέλη δὲ τοῦ συμβουλίου τῶν Πλημμελειοδικῶν ἐθεώρουν τοὺς λόγους του ὡς χρησμούς.

‘Ο γραμματεὺς ἦτο ἀπλὴ γραφικὴ μηχανή.

‘Ο εἰσαγγελεὺς, ἀποταθεὶς πρὸς τινὰ τῶν ὑπηρετῶν, ἠρώτησεν :

— ‘Ο κύριος Δεβεζαὶ εἶναι ἐδῶ ;

— Ναί, κύριε.

— ‘Οδηγήσατέ με, παρακαλῶ, πρὸς αὐτόν.

— ‘Ο κύριος κόμης πάσχει, κύριε . . . πηγαίνω δὲ νὰ ἰδῶ ἂν ἐμπορῇ νὰ σᾶς δεχθῇ.

— Εἶναι ἀνάγκη νὰ μᾶς δεχθῇ . . . ‘Οδηγήσατέ μας ἀμέσως πρὸς αὐτόν.

‘Ο ὑπνέτης, καταληφθεὶς ὑπὸ ἀνησυχίας, ὑπῆκουσε καὶ ἔφερε τοὺς τρεῖς ξένους εἰς τὸν θάλαμον τοῦ κόμητος. Πρὶν δὲ ἡ ἀνοῖξη τὴν θύραν, στραφεὶς πρὸς αὐτοὺς ἠρώτησε :

— Ποῖον πρέπει νὰ ἀναγγεῖλω ;

— Τὸν εἰσαγγελέα — ἀπήντησεν ὁ κύριος Πεσσελιέρ.

‘Ο ὑπνέτης, ἀνοίξας τὴν θύραν, εἶπεν :

— ‘Ο κύριος εἰσαγγελεὺς.

Καὶ ταῦτοχρόνως οἱ τρεῖς ἄνδρες τοῦ νόμου εἰσῆλθον εἰς τὸν θάλαμον.

‘Ο κύριος Δεβεζαὶ, ἀκούσας τὸ ἀναγγελεθὲν ὄνομα, ἀνεσκήρτησε. Νομιμόφρων καὶ εἰς οὐδὲν τῶν μετὰ τὸ 1830 ἀναμιχθεὶς, οὐδέποτε εἶχεν ἐπισκεφθῇ τὸν εἰσαγγελέα, ὅθεν ἀμέσως ἐνόησεν ὅτι ἡ ἐπίσκεψις ἐκείνη ὑπέκρυπτε συμφορὰν . . .

Ἐνώπιον τοῦ λευκότριχος ἐκείνου γέροντος, οὗ τὴν κεφαλὴν ἐπρόκειτο νὰ ζητήσῃ ἐν ὀνόματι τοῦ νόμου, ἐνώπιον τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου, ὅστις ἀπῆλαυε τῆς ὑπολήψεως καὶ τῆς ἀγάπης πάντων, ὁ εἰσαγγελεὺς, λησμονήσας ἐπὶ ἐν δευτερόλεπτον ὅτι εἶχε μεταβῇ ἐκεῖ ὡς κατήγορος, ὑπεκλίθη μετὰ σεβασμοῦ.

‘Ο ἀνακριτὴς ἐμιμήθη αὐτὸν δυσθύμως.

‘Ο κόμης, καταστείλας τὴν ταραχὴν τοῦ, προέβη βήματά τινὰ καὶ μετὰ τῆς χαρακτηριζούσης αὐτὸν εὐγενείας προσεκάλεσε τοὺς εἰσελθόντας νὰ καθήσωσιν. Εἶτα καθήσας καὶ αὐτὸς εἶπεν :

— Εἰς τί ὀφείλω τὴν τιμὴν τῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ μου παρουσίας τοῦ κυρίου εἰσαγγελεως ;

— Ἡ αἰτία τῆς ἐνταῦθα παρουσίας μου, ἀπήντησεν ὁ ἄνθρωπος τοῦ νόμου, εἶναι ὀλιβερωτάτη.

— Ἐλπίζω, κύριε, ὅτι οὐδεμία καταγγελία σᾶς φέρει ἐνταῦθα καὶ ὅτι δὲν ζητεῖτε ὑπὸ τὴν στέγην μου ἔνοχον.

— Οἴμοι ! κύριε . . . ἡ καταγγελία ὑπάρχει.

— Καὶ ποῖος εἶναι ὁ ἔνοχος ; . . .

‘Ο εἰσαγγελεὺς δὲν ἀπήντησεν.

‘Ο ἀνακριτὴς δὲν ἐτόλμα νὰ ὁμιλήσῃ, ἀλλ’ ἦτο ἀνυπόμονος βλέπων τὴν βραδύτητα τοῦ ἀνωτέρου του· αὐτὸς λίαν εὐχαρίστως θὰ ἔθετεν ἀμέσως ζευγὸς χειροπεδῶν εἰς τὸν κόμητα.

— Ἀ ! ὅταν ἡ ὑπόθεσις ἔλθῃ εἰς τὰς χεῖράς μου — ἐσκέπτετο — ἐλπίζω ὅτι θὰ ἐξακολουθήσῃ πολὺ διαφορετικῶς.

‘Ο κύριος Δεβεζαὶ εἶχε καταληφθῇ ὑπὸ φοβερᾶς ἀγωνίας, χείρονος οἵας δῆποτε βεβαιότητος.

— Περιμένω, κύριε — εἶπε — νὰ μοῦ εἰπῆτε τὸ ὄνομα τοῦ κατηγορουμένου.

— Κύριε κόμη — εἶπεν ὁ εἰσαγγελεὺς, χωρὶς ν’ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ κόμητος — ἐρωτήσατε τὰς ἀναμνήσεις σας, ρίψατε ἐν βλέμμα εἰς τὸ παρελθόν. Ἐχῶ νὰ σᾶς ἀποτείνω διαφόρους ἐρωτήσεις.

— Πρόκειται λοιπὸν περὶ ἐμοῦ ;

— Ἀκριβῶς, κύριε κόμη, περὶ ὑμῶν.

— Ἐρωτήσατέ με, κύριε.

— Ποίᾳς ἡλικίας εἴσθε ;

— Ἐξηκοντούτης.

— Τότε, τῷ 1820, ἦσθε τεσσαρακοντούτης ;

Τὴν χρονολογίαν ἐκείνην ἀκούσας ὁ κόμης ἀνεσκήρτησε τόσον προφανῶς, ὥστε οὐδένα διέφυγεν ἡ ταραχὴ του.

‘Ο εἰσαγγελεὺς ἐνόμισεν ὅτι εἶδε τεκμήριον ἐνοχῆς καὶ ἐλυπήθη εἰλικρινῶς.

‘Ο ἀνακριτὴς ἐμειδίασε καὶ ἔτριψε μετ’ εὐχαριστήσεως τὰς χεῖρας.

— Καὶ εἰς τὸ 1820 πρέπει νὰ ἀνέλθωσιν αἱ ἀναμνήσεις μου ; — ἠρώτησεν ὁ κόμης, μόλις καὶ μετὰ βίας καταστέλλων τὴν ταραχὴν του.

— Ναί, κύριε.

— Ἐνθυμοῦμαι κάλλιστα.

— Τότε θὰ ἐνθυμῆσθε τὴν νύκτα τῆς 20 Σεπτεμβρίου ;

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ κόμητος ἐσκοτίσθησαν.

ΛΘ’

Ἡ ἀνάκρισις.

— Ἦσυχάσατε, κύριε κόμη — εἶπεν ὁ εἰσαγγελεὺς, ὃν δὲν διέφυγεν ἡ ταραχὴ τοῦ κόμητος.

— Εἶμαι ἐντελῶς ἡσυχος.

— Τότε, κύριε, ἐπαναλαμβάνω τὴν ἐρώτησίν μου : . . . Ἐνθυμεῖσθε τὴν νύκτα τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1820 ;

— Πληρέστατα.

— Συνέβη κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην τί ἄξιον λόγου ;

— Ναί.

— Τί ;

— Τρία πράγματα. Πρῶτον, κατὰ τὴν νύκτα ἐκείνην ἀπώλεσα τὴν σύζυγόν μου· δεύτερον, ἐπέσκηψε φοβερὰ θύελλα, τῆς ὁποίας ὁμοίαν οὐδέποτε ἄλλοτε ἐνθυμοῦμαι· καὶ τρίτον, κατὰ τὴν ὀλεθρίαν ἐκείνην νύκτα, στενὸς φίλος μου ἀπώλεσθη.

— Καὶ ποῖος, παρακαλῶ ;

Τὰ χεῖλη τοῦ κόμητος ἐγένοντο κάτωχρα. Ἐν τούτοις, ἄνευ δισταγμοῦ ἀπήντησεν :

— ‘Ο ὑποκόμης Ἀρμάνδος Βιλλεδιού.

— Τίνι τρόπῳ ἀπώλεσθη ;

— Παρασυρθεὶς ὑπὸ τοῦ ἵππου του εἰς τὸν Λεῖγνρα μετ’ ἐνὸς ὑπνέτου του.

— Εἶναι γνωστὸν πόθεν ἤρχετο τότε ὁ ὑποκόμης ;

— Ὁχι, κύριε.

— Ἀνεσῆρθε τὸ πτώμα του ;

— Ὁχι.

— Τὸ τοῦ ὑπνέτου ;

— Ἀνευρέθη τὴν ἐπιούσαν.

— ‘Ο κύριος Βιλλεδιού ἦτο φίλος σας ;

— ‘Ο κάλλιστος τῶν φίλων μου . . . Προχθὲς μάλιστα ὁ υἱός, του ἐνυμφεύθη τὴν μονογενὴ μου θυγατέρα.

‘Ο εἰσαγγελεὺς ἐποίησε κίνημα βαθύτατης ἐκπλήξεως καὶ ἀνέκραξεν :

— Ἐνυμφεύσατε τὴν θυγατέρα σας μετὰ τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ κυρίου Βιλλεδιού ;

— Ναί, κύριε . . . τί τὸ παράδοξον ;

‘Ο εἰσαγγελεὺς δὲν ἀπήντησε, καταληφθεὶς ὑπὸ ἀλγεινῆς σκέψεως . . . Ἀλλ’ ἐπὶ τέλους, ποιήσας ἀπότομον κίνημα, ὡς ἄνθρωπος λαβὼν ὀριστικὴν πλέον ἀπόφασιν, εἶπεν :

— Κύριε κόμη, ἔχετε θάρρος ;

— Πιστεύω ὅτι ἔχω . . . ἀλλὰ διατί ;

— Διότι θὰ εἰπῶ λόγους, οἱ ὅποιοι θὰ προσβάλωσιν ἀλγεινότερα τὸ μᾶλλον εὐαίσθητον μέρος τῆς καρδίας σας καὶ τῆς τιμῆς σας.

— Ἡ τιμὴ μου οὐδὲν ἔχει νὰ φοβηθῇ.

— Τὸ ἐπιθυμῶ διακαῶς.

— Περιμένω.

— Κατηγορία, καθαρῶτα διατυπωμένη καὶ βασιζομένη, ἂν οὐχὶ ἐπὶ ἀναμφισβητήτων ἀποδείξεων, τοῦλάχιστον ἀπὸ σπουδαιοτάτων τεκμηρίων, μοὶ ἐπεδόθη . . .

— Κατ’ ἐμοῦ, κύριε ;

— Ναί . . . Λέγουσιν ὅτι, τὴν νύκτα τῆς 20 Σεπτεμβρίου 1820, ὁ ὑποκόμης Βιλλεδιού δὲν ἐπνίγη τυχαίως εἰς τὸν Λεῖγνρα . . . ἀλλ’ ἀπέθανε διὰ βιαίου θανάτου . . .

— Ἐν μονομαχίᾳ, ἴσως ; . . . ἐψέλλισεν ὁ κόμης.

— Δὲν γίνεται λόγος περὶ μονομαχίας.

— Ἀλλά ;

— Περὶ δολοφονίας.

‘Ο κύριος Δεβεζαὶ, ἀνεγερθεὶς ἀποτόμως καὶ ἀνυψώσας τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανόν, ἀνέκραξε :

— Περὶ δολοφονίας ! . . . Μὲ κατηγοροῦσιν ὅτι ἐδολοφόνησα τὸν ὑποκόμητα ;

— Ναί, κύριε.

— Καὶ ποῖος ἐτόλμησε νὰ διατυπώσῃ τὴν ἄτιμον ταύτην κατηγορίαν ;

— Τί σᾶς ἐνδιαφέρει τὸ ὄνομα τοῦ κατηγοροῦ, ἀφοῦ δύνασθε νὰ ἀποδείξετε ὅτι ἐψεύσθη ;

— Νὰ ἀποδείξω ! . . . ἀλλὰ πῶς ; . . . Δύναται ἡ ἀθωότης νὰ ἀποδειχθῇ ὅταν τὸ ἔγκλημα ἐξετελέσθῃ πρὸ εἰκοσαετίας ;

— Σᾶς εἶπον, κύριε, ὅτι τὰ καταγγελέντα μοὶ βασιζοῦνται ἐπὶ σοβαρῶν τεκμηρίων. Θὰ ἀνασκευάσετε τὰ τεκμήρια ταῦτα, ὅταν ἀναλάβετε τὴν ψυχραιμίαν σας.

‘Ο κόμης, ὀρθὸς πάντοτε καὶ μᾶλλον νεκρὸς ἢ ζῶν φαινόμενος, ἀπήντησεν :

— Πιστεύω ὅτι πρέπει νὰ μοὶ συγχωρηθῇ ἡ στιγμιαία αὕτη ἀγανάκτησις, ἄλλως λίαν φυσικὴ. Δὲν στεροῦμαι ψυχραιμίας, ὅπως σᾶς ἀπαντήσω. Ἄς μὴ χάσωμεν οὐδὲ στιγμὴν, σᾶς ἐξορκίζω . . . ὡς βραχύνωμεν ὅσον τὸ δυνατόν τὴν φοβερὰν βᾶσανον

— Ἐστῶ, κύριε . . . Λοιπὸν ἀποκρούετε τὴν περὶ δολοφονίας κατηγορίαν ;

— Μετὰ φρίκης !
 — Πιστεύετε, καθὼς ὅλοι, ὅτι ὁ κύριος Βιλλεδιού ἀπέθανε τυχαίως ;
 — Ναί.
 — Ἀγνοεῖτε τί ἔγινε τὸ πτώμα του ;
 — Ἀπολύτως.
 — Αὕτη εἶναι ἡ ἀλήθεια, κύριε κόμη ;
 — Ἡ ἀλήθεια, σὰς τὸ ὁμνύω.
 Ὁ εἰσαγγελεὺς εἰσήγγειν αὐθις καὶ ἐφάνη σκεπτόμενος.
 [Ἔπειτα συνέχισεν]. ΠΑΝ. ΠΑΝΑΣ

ΤΟ ΚΑΚΟΝ ΠΟΛΛΑΚΙΣ ΦΕΡΕΙ ΚΑΛΟΝ

Διήγημα ἐκ τοῦ γαλλικοῦ.

— Ἐνθυμεῖσαι τὴν Ρόζαν Χουμπέρτ ;
 μοι εἶπε ἡμέραν τινὰ ὁ θεὸς μου, κρατῶν, εἰς χεῖρας ἐπιστολήν, ἣν μόλις εἶχε λάβει, καὶ ἥτις ἐφαίνετο ὅτι πολὺ τὸν συνεκίνησεν.

Εἰς τοὺς λόγους τούτους, αἱ παιδικαὶ μου ἀναμνήσεις μοι ἀνεπαρέστησαν γελαστὴν φυσιογνωμίαν χαριέσσης νεανίδος, με κόμην μελίχρυσον, με ὀφθαλμοὺς μεγάλους, ἐκφράζουσιν γλυκύτητα καὶ ἀγαθότητα.

Ἀνεμνήσθην εἶτα, ὅτι ὁ θεὸς μου ὑπῆρξε κηδεμὼν τῆς νεανίδος ταύτης, ἥτις αἰφνιδίως ἐξηφανίσθη τῆς τε πόλεως καὶ τῆς μνήμης μου.

— Θὰ θεωρήσω τὸν ἑαυτὸν μου εὐτυχῇ, θεῖέ μου, ἀπεκρίθην πάραυτα, ἂν ἀκούσω τί ἐνδιαφέρον διὰ τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον μοι ἀνεμνήσατε. Ἄν γνωρίζετε λοιπόν τι, εἶπατέ το, σὰς παρακαλῶ, τάχιστα.

— Ναί, μοι ἐπανέλαβε, με ὕψος σκεπτικόν· ναί, πολλὰ γνωρίζω σχετικῶς πρὸς τὴν Ρόζαν, τὰ ὅποια ἀποδεικνύουσι, διὰ μυριοστὴν ἴσως φοράν, ὅτι μετὰ τὴν δοκιμασίαν ὁ Θεὸς παρέχει τὴν εὐλογίαν, καὶ ὅτι πολλάκις τὸ κακὸν φέρει καλόν.

«Πρὸ δέκα πέντε ἐτῶν, ἐξηκολούθησεν, εἰς μίαν τῶν ἐρημοτέρων τῆς πόλεως μας ὁδῶν, ἔζη πτωχὴ τις, ἀλλ' ἔντιμος οἰκογένεια. Ἀπηρτίζετο ἀπὸ τὸν πατέρα, μητέρα, καὶ ὡραίαν δεκαοκταετὴ νεανίδα, ἥτις διεκρίνετο μετὰ τῶν συνομηλικῶν της, ὅχι μόνον διὰ τὴν δροσερότητα καὶ χάριν της, προσόντα τὰ ὅποια ἐκίνουν τὸν φθόνον πολλῶν πλουσίων τῆς πόλεως δεσποινίδων, ἀλλὰ πρὸ πάντων διὰ τὴν ἀμεμπτον συμπεριφορὰν της.

Πάντοτε εὐθυμὸς καὶ εὐχαριστημένη ἐκ τοῦ ταπεινοῦ τῆς ραπτρίας ἐπαγγέλματος της, ἦτο ἀφοσιωμένη εἰς τὴν περιποίησιν τῶν γονέων της, τῶν ὁποίων ἦτο τὸ μόνον στήριγμα, καθόσον ὁ πατὴρ της, πρὸ πολλοῦ πάσχω, ἦτο ἀνίκανος πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν.

Παρὰ τὴν παντελὴ ἔλλειψιν προικός, ἡ Ρόζα ἐποφθαλμιᾶτο παρὰ πλείστων νέων τῆς πόλεως. Εἰς ἔξ αὐτῶν πρὸ πάντων, μονογενὴς υἱὸς πλουσίου ἐμπόρου, ἐδήλωσε εἰς τὸν πατέρα του, ὅτι δὲν θὰ ἐνυμφετο, ἂν δὲν ἐλάμβανε ὡς σύζυγον τὴν

χαριέσσαν Ρόζαν. Οὗτος, ἂν καὶ μετὰ θλίψεως, ἔδωκε τὴν συγκατάθεσιν του. Ἐν τούτοις ἡ Ρόζα, μὴ σαγηνευθεῖσα ἀμέσως ἐκ τῆς ἐπιζήλου θέσεως, ἡ ὁποία τῆς προσεφέρετο, ἠρνήθη ἐπιμόνως.

«Δὲν δύναμαι νὰ γίνω σύζυγός σου», ἔλεγε πρὸς τὸν Ἰούλιον Β. «Ἡ εἰσοδός μου εἰς τὴν οἰκογένειάν σου, δὲν θὰ εὐχαριστήσῃ τοὺς γονεῖς σου· καὶ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ γίνω αἰτία δυσαρεσκείας μετὰ τῶν συγγενῶν.»

Ἄλλ' οὗτος παρεκάλεσε τόσον, τόσην θλίψιν ἐξεδήλωσε διὰ τὴν ἀρνήσιν τῆς Ρόζας, ὥστε μετεπεισθὴ ἐπὶ τέλους αὕτη, ἀφοῦ ὅμως ἐβεβαιώθη, διὰ τρόπον μὴ ἐπιτρέποντος ἀμφιβολίαν, ὅτι οἱ γονεῖς τοῦ Ἰουλίου οὐδὲν πρόσκομμα παρενέβαλον εἰς τὴν ἔνωσιν ἐκείνην.

Συνεφωνήθη τότε, τῇ ἀπαιτήσῃ τῆς Ρόζας, ὅπως ἕκαστος διατηρήσῃ τὴν ἐλευθερίαν του ἐπὶ ἐν ὁλόκληρον ἔτος, καὶ ἂν μετὰ τὸν χρόνον αὐτὸν δὲν μεταβληθῶσι τὰ αἰσθήματα τοῦ Ἰουλίου, νὰ μνηστευθῶσι.

Τὸ ἔτος τῆς δοκιμασίας παρήλθε· ὅχι μόνον ὁ ἔρως τοῦ Ἰουλίου ἐφαίνετο ὀσημέραι αὐξάνων, ἀλλὰ καὶ ἡ Ρόζα τὸν ἠγάπησε, καὶ ἐνεπιστεύθη πρὸς αὐτὸν ὁλόκληρον τὴν καρδίαν της.

Οἱ γάμοι των ὀρίσθησαν εἰς ἐποχὴν ὀλίγον βραδεῖαν, διότι ἡ Ρόζα οὔτε ἡδύνατο οὔτε ἤθελε νὰ ἐγκαταλείψῃ ταχέως τοὺς γονεῖς της, καὶ ἰδίως τὸν πατέρα της, ὁ ὁποῖος ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ ἐξησθάνει σπουδαίως.

Παρήλθον μῆνες τινὲς ἀνευ μεταβολῆς, ὅτε αἰφνης ὁ πατὴρ τῆς Ρόζας ἀπέθανε. Διωρίσθη κηδεμὼν τῶν δύο γυναικῶν, βάρος τὸ ὁποῖον ἀπεδέχθη εὐχαρίστως. Ἐνδιεφερόμην πάντοτε πολὺ διὰ τὴν οἰκογένειαν αὐτήν. Ἡ δυστυχὴς Ρόζα κατεβλήθη οἰκτρῶς ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ πατρὸς της, ἡ δὲ διαγωγή τοῦ μνηστῆρός της, καθίστα τὴν θλίψιν της σκληροτέραν, διότι ὁ χαρακτήρ του ἤρχισε νὰ μεταβάλλεται. Τὸ ὕψος του ἐγένετο ἐπιφυλακτικόν, αἱ δὲ ἐπισκέψεις του σπανιώτεραι.

Ἡ δυστυχὴς κόρη ἠσθάνθη τότε τὴν καρδίαν της συντριβομένην ἀπὸ ἀγνωστον θλίψιν. Ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος κατέλαβε ὅλην τὴν καρδίαν της, εἰς τὴν στοργὴν τοῦ ὁποῖου ἐστηρίζετο, πρὸ πάντων κατὰ τὰς στιγμὰς ἐκείνας, ἀνάνδρως τὴν ἐγκατέλιπε.

Δυστυχῶς ὅτι ὡς προαίσθησις τὴν ἐβασάνιζε, μετεβλήθη μετ' ὀλίγον εἰς σκληρὰν πραγματικότητα. Ἐμαθεν ἡ δυστυχὴς κόρη, ὅτι οἱ γονεῖς τοῦ μνηστῆρός της διεπραγματεύοντο συνοικέσιον διὰ τὸν υἱὸν των μετὰ τῆς θυγατρὸς πλουσίου τινὸς ἐμπόρου φίλου των, κατοικοῦντος εἰς πλησιόχωρον πόλιν, καὶ ὅτι ὁ Ἰούλιος ἐπεδοκίμαζε τὰ σχέδιά των.

Ὅταν ἐγὼ ὁ ἴδιος, ἐξετάσας ἀκριβῶς, ἔμαθον ὅτι ἡ Ρόζα ἐπροδόθη ἀνάνδρως ὑπὸ τοῦ Ἰουλίου, ἔσπευσεν ἀμέσως εἰς τὴν οἰκίαν της. Τὴν εὖρον καταβεβλημένην καὶ ἀγωνιώσαν.

«Γνωρίζω ποῖαν φοβερὰν εἶδισιν θὰ μοι δώσετε», μοι εἶπε μόλις με εἶδε εἰσερχόμενον. «Ναί», ἐξηκολούθησεν ἐν ταραχῇ, «γνωρίζω ὅτι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος μοι ὠρκίσθη αἰώνιον ἔρωτα με ἐγκατέλιπε, χωρὶς τοῦλάχιστον νὰ λάβῃ τὸν κόπον νὰ μοι ὁμολογήσῃ ὅτι ἡ πλουσία δεσποινὶς ὑπεσκέλισε τὴν πτωχὴν ἐργάτιδα, τῆς ὁποίας ἐν τούτοις εἶχε σχεδὸν ἐπαιτήσῃ τὸν ἔρωτα.»

Μετὰ τὰς λέξεις ταύτας, ἡ δυστυχὴς κόρη, μὴ δυναμένη ν' ἀρθρώσῃ πλέον οὐδὲ συλλαβὴν, ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν ὀλοοῦσας.

Τοῦτο, μοι ἐπροξένησε μεγάλην ἐντύπωσιν. Προσεπάθησα νὰ πείσω τὴν ἀτυχῇ κόρην, ὅτι ἡ δοκιμασία αὕτη, ἡ ὁποία τῇ ἐφαίνετο τόσον φοβερὰ κατὰ τὴν παρούσαν στιγμὴν, ἀργότερα ἴσως θὰ ἐγίνετο αἰτία μεγάλης εὐτυχίας.

«Νομίζω», τῇ εἶπον, «ὅτι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἔδειξε τόσον ἄτιμον διαγωγὴν, δὲν εἶνε ἄξιος τοῦ ἔρωτός σου, καὶ πολὺ περισσότερο τῆς θλίψεώς σου.»

Μοι ἐφάνη καὶ πῶς ἀνακουφισθεῖσα καὶ ὅτε με ἠυχάρισται διὰ τὰς παρηγόρους λέξεις μου, ἐλαφρὸν μειδίαμα διεγράφετο εἰς τὰ ὠχρὰ χεῖλη της.

Ἡμέρας τινὰς μετὰ τὴν συνδιάλεξιν ταύτην, ἡ Ρόζα μετὰ τῆς μητρός της με ἐπεσκέφθησαν, διὰ νὰ μοι ἀναγγείλωσιν, ὅτι ἀπεράσισαν νὰ ἐγκαταλείψωσι τὴν πόλιν μας, καὶ ν' ἀποκατασταθῶσιν εἰς ἄλλην, παρὰ τὰς ὄχθας τῆς λίμνης Λεμόν.

Ἐπεδοκίμασα τὴν ἀπόφασιν των, καὶ οὕτω μετὰ δύο ἐβδομάδας ἀφῆκαν τὴν πόλιν μας, οὐχὶ ἀνευ θλίψεως βεβαίως, διότι ἐνταῦθα ἀμφότεροι διήλθον ὡραῖα καὶ εὐτυχῇ ἔτη, τὰ ὅποια εὐκόλως δὲν ἡδύνατο νὰ λησμονήσωσιν. Ἐνα μῆνα ἀργότερον ὁ Ἰούλιος ἐνυμφεύθη τὴν πλουσίαν δεσποινίδα.

Ἡ ἀποκατάστασις αὐτῶν εἰς τὴν πόλιν Β. ὑπῆρξεν εὐτυχής. «Ἡ ἐργασία δὲν λείπει ποτέ», μοι ἔγραφε συνεχῶς ἡ Ρόζα, μοι προσέθετε δὲ ὅτι ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐπανεύρισκε τὴν γαλήνην τῆς καρδίας της. Αἰφνης ἔπαυσε γράφουσα, καὶ ἤρχισεν ν' ἀνησυχῶ διὰ τὴν μακρὰν σιωπὴν της, ὅτε μίαν ἡμέραν ἡ Ρόζα εἰσῆλθεν εἰς τὸ γραφεῖόν μου.

Ἐπανεῖδον τὴν εὐτυχῇ Ρόζαν τῶν ἀρχαίων ἡμερῶν ! Εὐθυμὸς καὶ μειδιῶσα με ἐπλησίασε.

«Συγχαρῶσάτέ με», μοι εἶπεν, «ἂν ἤργησα νὰ σὰς γνωρίσω τὰ διατρέχοντα. Ἐπροτίμησα νὰ ἔλθω καὶ αὐτοπροσώπως νὰ σὰς εἶπω, ὅτι ἡ δοκιμασία μετεβλήθη εἰς εὐλογίαν, ὡς μοι εἶπατε, ὅτε καταβεβλημένη ὑπὸ τῆς θλίψεως, μόλις ἡδυνάμην νὰ ὑπομένω τὴν φοβερὰν δυστυχίαν μου.»

Εἰς τοὺς λόγους τούτους ἔμεινα ἐκπληκτος, ἐναγωνίως δὲ ἀνέμενον τὴν λύσιν τοῦ ὡραίου αὐτοῦ αἰνίγματος.

«Θὰ σὰς διηγηθῶ ἐν ἐκτάσει», ἐξηκολούθησεν ἡ Ρόζα, «ὁποία εὐτυχία μοι συνέβη τελευταίως, τὴν ὁποίαν καὶ ἐγὼ μόλις τολμῶ νὰ πιστεύσω.»